

Ministeren bedes redegøre for effekten af de foranstaltninger til nedbringelse af NPO-belastningen, der er indeholdt i NPO-redegørelsen set i forhold til effekten af de tiltag, der var foreslået i udkastet til handlingsplan af 16. november 1984, samt set i forhold til ministerens handlingsplan af december 1984. Specielt bedes ministeren kommentere effekten af følgende tiltag, der var nævnt i udkastet af 16. november 1984, men som ikke er medtaget i ministerens handlingsplan:

- a) Opbevaringskapacitet for naturgødning svarende til mindst 6 måneders produktion,
- b) forbud mod markmøddinger,
- c) begrænsninger med hensyn til udbringning af flydende husdyrgødning,
- d) nedpløjning m.v. af flydende husdyrgødning på ubevoksede arealer,
- e) maksimumsgrænser for udbringning af husdyrgødning pr. ha.

I det omfang det er muligt, bedes ministeren oplyse om de økonomiske og administrative konsekvenser af de enkelte foranstaltninger.

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»I NPO-redegørelsen, der blev offentliggjort 23. august 1984, blev der foreslået en række foranstaltninger til nedbringelse af NPO-belastningen fra landbrug, dambrug, spildevand, kraftværker og trafik samt havtilførslen. Miljøstyrelsens udkast af 16. november 1984 og ministerens handlingsplan af december 1984 indeholder ligeledes en række foranstaltninger på disse områder. Spørgsmål 19 synes dog specielt at vedrøre tiltagene på landbrugsområdet.

NPO-redegørelsens forslag kan ikke betragtes som en egentlig handlingsplan, men er alene en liste over mulige foranstaltninger.

Forskellene mellem udkastet af 16. november 1984 og ministerens handlingsplan skal ses i lyset af, at de foreslåede regler i udkastet nu findes i handlingsplanens afsnit om godt landmandsskab. Miljøstyrelsen finder på denne baggrund ikke, at der behøver at være forskel på effekten af udkastet af 16. november 1984 og ministerens handlingsplan, idet det forventes, at miljømyndighe-

derne inddrages i udarbejdelsen af retningslinierne for godt landmandsskab.

Der peges i NPO-redegørelsen bl.a. på, at en gennemførelse af de foreslåede foranstaltninger vil fjerne gårdbidraget. Herved reduceres belastningen af overfladevandet med 30.000 tons N, 2.200 tons P og 160.000 tons organisk stof (BIs). Nedvaskningen mod grundvandet reduceres tilsvarende med 30.000 tons N, således at det samlede gårdbidrag på 60.000 tons N pr. år forventes at blive elimineret. Ved udbringning på markerne af den husdyrgødning, der nu tabes som gårdbidrag, vil dog noget af kvælstoffet kunne udvaskes til drænen og mod grundvand, hvorved den faktiske effekt af at fjerne gårdbidraget for kvælstofs vedkommende bliver knap så stor som ovenfor angivet.

En bedre fordeling af husdyrgødningen ved at indføre maksimale mængder af husdyrgødning pr. arealenhed, sådan som det i dag er tilfældet for svinefarme, er også foreslået i NPO-redegørelsen. Effekten af en sådan grænse er ikke opgjort, men der er ikke tvivl om, at det vil skære toppene af grundvandsbelastningen, især i den vestlige del af landet, hvor der er den største koncentration af husdyr og de største grundvandsproblemer.

NPO-redegørelsen peger endelig på en ændring af afgrædevalget henimod afgrøder, der høstes sent, samt efterafgrøder. Dette forventes at kunne begrænse nitratudvaskningen med 10–15 kg N/ha. En mere selektiv regulering af arealanvendelse m.m. kunne komme på tale i særligt følsomme områder.

Der er ikke i NPO-redegørelsen belyst effekten af en handelsgødningsafgift eller af en øget indsats inden for rådgivning og forskning.

Miljøstyrelsen sendte den 16. november 1984 et udkast til høring hos en række myndigheder og organisationer. Udkastet indeholdt bl.a. de i spørgsmål 19 nævnte foranstaltningsforslag, punkt a–e, der alle er ændret i den endelige handlingsplan af december 1984. I det følgende skal disse 5 punkter nærmere gennemgås.

Ad a – opbevaringskapacitet:

I 1. udkast af 16. november foreslås, at landbrugsejendomme med husdyrhold skulle have møddingsteder, ajle-, gylle- og mød-